

ΑΠΟΔΗΜΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Τοῦ κ. ΚΩΣΤΗ ΜΠΑΣΤΙΑ

Τὸ διεθνὲς ἐνδιαφέρον ποῦ προσελκύει ἡ Ἀφρικανικὴ ἡπειρος δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ἀφίση ἀδιάφορον τὴν Ἑλλάδα, διὰ τὴν ὁποῖαν ἡ Ἀφρικὴ εἶνε ἡ καθ' αὐτὸ φυσιολογικὴ διέξοδος. Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν σοβαρὰ καταβάλλεται προσπάθεια διὰ τὸν ἐξηλεκτρισμὸν τῆς χώρας, ὥστε νὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ ἐκβιομηχανίσις τῆς, θὰ ἀπετέλει τουλάχιστον ἐγκληματικὸν παράδοξον κάθε εἶδος καὶ μορφῆς ἀδιαφορίας ἐναντι τῆς προσπάθειας ποῦ πρόκειται ν' ἀρχίσῃ εἰς τὴν Ἀφρικανικὴν ἡπειρον. Διότι ποῦ ἄλλοῦ θὰ ἐξαγάγῃ τὰ βιομηχανοποιημένα προϊόντα τῆς Ἑλλάδος, ἂν ὄχι εἰς τὰς γειτονικάς τῆς ἀκτάς, ἀπὸ τὰς ὁποίας δὲν τὴν χωρίζει παρὰ μία θαλασσίαι λωρίς, τὴν ὁποῖαν οἱ Ἕλληνας ναυτικοὶ διασχίζουν ἀπὸ τὰ πλέον πανόρχαια χρόνια ἕως τὴν ἐποχὴν μας καὶ μετὰ τὴν ὁποῖαν ἔχουν τόσην οἰκειότητα, ὅσην τουλάχιστον ἔχουν καὶ μετὰ τὸ Αἰγαῖον, τὴν ἀπολύτως αὐτὴν ἑλληνικὴν θάλασσαν.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι τὸ γεγονός μας καταλαμβάνει κάπως ἀνετοιμους καὶ ἡ ἀφορμὴ αὐτῆς τῆς ἐλλείψεως προετοιμασίας ὀφείλεται πάντοτε εἰς τὴν ἑλλειψιν πολιτικῆς μακρᾶς πνοῆς. Αὐτὸν τὸν μετανάστην, τὸν ἀπόδημον, θὰ ἔλεγα καλύτερα, τὸν εἶδαμε πάντοτε ὡς ὄργανον θεραπείας τῶν ἀναγκῶν τῆς στιγμῆς. Ὡς ὑπόθεσιν ἀπλῆς εἰσαγωγῆς συναλλάγματος, τὸ ὁποῖον μας ἐκάλυπτε μερικὰ κενὰ τοῦ ἐμπορικοῦ μας ἰσοζυγίου, ἀλλὰ δὲν ἐξαντλοῦσε τὸ θέμα «ἀπόδημος» τὸ ὁποῖον ἦτο πολὺ εὐρύτερον καὶ πολὺ περισσότερον ἐκτεταμένον.

Καὶ ὡσάκις ἐσκέφθημεν τὸν ἀπόδημον ὡς κάτι περισσότερον ἀπὸ ἓνα ἀπλοῦν μεταναστευτικὸν ἔμβασμα, τὸν ἐσκέφθημεν κατὰ τρόπον ποῦ ἔθιγε καὶ τὴν στοιχειώδη φιλοτιμίαν του, ὡς ἓνα κατώτερον καὶ καθυστερημένον πλῆθος, ποῦ ἀπεφάσιζαν νὰ διαπαιδαγωγῆσούν οἱ δικηγόροι καὶ οἱ πάσης μορφῆς καὶ κατηγορίας λόγιοι τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ νοοτροπία τοῦ Κέντρου ἐστάθη πάντοτε νδοτροπία σνὸμπ ποῦ διατηροῦν ἐπαφὴν μετὰ τὸν ξενητευμένον θεῖον,

διότι αὐτὸς ὁ θεῖος ἔστειλε τὸ ἔμβασμα ποῦ μᾶς ἦτο ἀπαραίτητον γιὰ τὶς μικρὰς καὶ ἀρκετὰ μάταιες ἀνάγκες τῆς ζωῆς μας.

Τῆς νοοτροπίας αὐτῆς ἀπότοκον ὑπῆρξε καὶ τὸ μέτρον τῆς δραχμοποιήσεως τῶν καταθέσεων τῶν Ἑλληνοαμερικανῶν καταθετῶν εἰς τὰ ἐν Ἀμερικῇ τότε ὑποκαταστήματα Ἑλληνικῶν Τραπεζῶν, διότι καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν ἡ πολιτικὴ τῆς στιγμῆς τῆς καλύψεως, δηλαδὴ, τῶν προχείρων ἀναγκῶν, παρεμέριζε καὶ ἠμπόδιζε τὴν ἀσκήσιν πολιτικῆς μακρᾶς πνοῆς. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ μυωπία καὶ ἡ ρωμαντικὴ αὐταπάτη μέσα εἰς τὴν ὁποῖαν τὶς περισσότερες φορὰς ἐκινήθη ἡ ἑλληνικὴ πολιτικὴ ζωὴ δὲν ἄφησαν ποτὲ νὰ ἴδωμεν τί θετικὸν καὶ μεγάλο ἠμπορούσαμεν νὰ ἔχωμεν ἀπὸ τὸν ἀπόδημον Ἕλληνα, ὁ ὁποῖος θὰ ἠμπορούσε πολλὰ νὰ προσφέρῃ—πάντως περισσότερα ἀπὸ τὸ μεταναστευτικὸν ἔμβασμα, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ μόνον εἶχαμε προσκολληθῆ—ἂν τοῦ ἐδίδοτο καὶ αὐτοῦ ἡ ἠθικὴ ἱκανοποίησις τῆς ἰσοτιμίας καὶ ἓνα ὕλικόν ὄφελος ἀπαραίτητον διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὕλικῆς πλευρᾶς τῆς ζωῆς. Ἀντιθέτως πρὸς αὐτὴν τὴν στοιχειωδῶς λογικὴν ἀποψιν ἀπὸ μὲν ἠθικῆς ἀπόψεως τὸν εἶδαμε πάντοτε ἀφ' ὑψηλοῦ, ἀπὸ δὲ τῆς ὕλικῆς, ἐθεωρήσαμεν ὑποπτον πᾶσαν ἐπιδίωξιν ὕλικου κέρδους. Ἄν ὅμως ἀντὶ νὰ πολιτευόμεθα ἔτσι ἀναζητούσαμε μαζί μετὰ τὸν ἀπόδημον τοὺς τρόπους, ὥστε αὐτὸς, διότι ἀκρικῶς ἦτο ἑλληνικῆς καταγωγῆς καὶ ἀπέδημος νὰ εἶχε προνομιακὴν προτίμησιν εἰς τὰς ἐξαγωγὰς ἑλληνικῶν προϊόντων καὶ τὰς εἰσαγωγὰς τῶν ἀναγκασιούτων εἰς τὴν Ἑλλάδα ξένων εἰδῶν ἀσφαλῶς τὰ μεγάλα ζητήματα ποῦ ἀνακύπτουν σήμερον, δὲν θὰ μᾶς εὕρισκον ἐντελῶς ἀνετοιμους διὰ νὰ μετᾶσχωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς μεγάλην κλίμακος ἐπενδύσεις ὅπως εἶνε καὶ αὐταὶ ποῦ πρόκειται νὰ γίνουν διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς Ἀφρικανικῆς ἡπείρου.

Ὅσα δὴποτε ὅμως, καὶ ἂν εἶνε τὰ λάθη τοῦ μακροῦ πολιτικοῦ παρελθόντος τῆς χώ-

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν 14ην σελίδα)

ΑΠΟΔΗΜΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ην σελίδος)

ρας μας, τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἔστω καὶ ἄργά, δὲν πρέπει νὰ ἐγκαινιάσῃ μία πολιτικὴ πολὺ διαφορετικὴ ἐκείνη πού εἶχε καθιερωθῆ, καὶ ἡ ὁποία θὰ ἐδικαιολογοῦσε καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ σχέδια ἐξηλεκτρισμοῦ τοῦ τόπου καὶ ἐκβιομηχανοποιήσεως. Κανείς, ὑποθέτω, δὲν θὰ πιστεύῃ ὅτι ἡ Ἑλλάς ἠμπορεῖ νὰ εἶνε ὁ καταναλωτὴς ὅλων τῶν ἰδανικῶν της βιομηχανοποιημένων προϊόντων καὶ ἡ ἐξαγωγή εἰς τὰς Ἀραβικὰς χώρας λαμβάνει διαστάσεις πραγματικῆς ἀνάγκης καὶ ζωτικῆς διεξόδου διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου. Πῶς ἀκριβῶς θὰ συντελεσθοῦν ὅλα αὐτά, ἐν συνδυασμῶ μετὰ τὴν καθιέρωσιν μιᾶς νέας πολιτικῆς ἐναντι τοῦ ὁμογενοῦς στοιχείου εἶνε θέμα πολὺ εὐρύ, τὸ ὁποῖον ὑποθέτω ἀναγκαστικῶς θὰ ἀπασχολήσῃ τοὺς ἀρμοδίους ἐν Ἑλλάδι, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ μείνῃ ἡ χώρα ἔξω τοῦ νυμφῶνος εἰς περιόδους πραγματικῆς κοσμογονίας.